

Uvodnik

Izvestje je v svojem praktičnem, a obenem plemenitem in pomenljivem poslanstvu tako danes kot v preteklosti vedno namenjalo pozornost okolju, v katerem je nastajalo, bralstva pa ni le osveščalo o delu in dejavnosti, temveč ga usmerjalo na področja, geografska, delovna, raziskovalna, ki so se zdela preveč odmaknjena, da bi zaslužila večjo pozornost. Toda sodelavke Raziskovalne postaje ZRC Nova Gorica postavljajo matični ustanovi ZRC SAZU ogledalo, ko samodejno uresničujejo medinštitutsko sodelovanje ter večdisciplinarnost, ne da bi temu posvečale posebna teoretska ali organizacijska izhodišča, mestu, v katerem domuje Raziskovalna postaja, pa ponujajo prevečkrat spregledano priložnost za razvoj na področjih, ki bi mu dala nov zagon za prihodnost.

Leto 2015 bo leto izjemnih preživetvenih izzivov, iskanja možnosti in priložnosti, kako uresničiti raziskovalne potencialne posameznic in njihove "postajne" skupnosti, skupaj z matičnimi inštituti ZRC SAZU. Morda bo navdih prišel iz velikih in pomembnih obletnic, ki bodo zaznamovale leto 2015 in katerih spomin bo nagovarjal prav s silo upornosti in preživetja v okoliščinah, ki so (bile) vse prej kot slednjemu tudi naklonjene. S prerazporeditvijo pravic, kot jih je pred 800 leti uredila *Magna Carta libertatum* (1215), z osvoboditvijo izpod spon birokracije, kot je v svobodo enakopravnosti temnopolte prebivalce Južnoafriške republike popeljal pred četrto stoletja osvobojeni Nelson Mandela ali s spoštljivim spominjanjem na čas pred stotimi leti, ko se je v okope dih jemajoče narave od visokih gora ob smaragdno obarvani Soči, preko kraških obronkov do Jadranskega morja zakopala Velika vojna in se tod s človeško krvjo napajala naslednjih 29 mesecev, pregnala več deset tisoč ljudi in razdejala njihove domove, ki jih je po vojni s skrbnimi, velikopoteznimi načrti poskušal obnoviti arhitekt Maks Fabiani, ki se je rodil 50 let pred izbruhom vojne na soški fronti. Ali pa bosta bodrila uporništvo in svobodomiselnost, ki sta pred 70 leti slovenski in druge zavezniške evropske narode osvobodila izpod nacifašističnih okov. Izhodišč, možnosti, navdiha, predvsem pa stvarnih in v trdnost lastnih zmožnosti oprtih in utemeljenih razlogov za dodaten zagon v raziskovalni in ustvarjalni vnemi sodelavk Raziskovalne postaje Nova Gorica je vsaj toliko, kolikor jih ponujajo v preteklost zazrte obletnice, a tokratnje in prihodnja *Izvestja* bodo pokazala, da so meje možnosti premakljive, kar dokazujejo sodelavke s svojim znanjem, iznajdljivostjo, vestnostjo in vztrajnostjo.